

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia listopada 2010 roku.

**Pani
Elżbieta Grzegórska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
we Włocławku**

**LBY-4101-03-01/2010
P/10/098**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włocławku**, zwany w dalszej treści „Ośrodkiem”.

Kontrolą objęto **wywiązywanie się Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włocławku z zadań na rzecz pomocy osobom uprawnionym do alimentów**.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka w zakresie objętym kontrolą.

Formułując powyższą ocenę NIK wzięła pod uwagę niżej wymienione ustalenia kontroli:

1. Świadczenia alimentacyjne wypłacano prawidłowo. Prawo do świadczeń ustalano w trybie określonym w art. 15 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹, zwanej dalej „ustawą”. Wnioski osób uprawnionych zawierały niezbędne dane, dołączano do nich odpowiednie, wymagane art. 15 ustawy dokumenty, zaświadczenia i oświadczenia. Nie stwierdzono przypadków przyznania świadczeń osobom nieuprawnionym, które nie spełniały warunków określonych w art. 9 i 10 ustawy. Decyzje w sprawach

¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

świadczeń z funduszu alimentacyjnego spełniały wymogi określone w art. 107 KPA.

2. Wywiady alimentacyjne oraz oświadczenia majątkowe sporządzano zgodnie z wzorami, określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego².

3. Kwoty wyegzekwowane przez komornika od dłużników alimentacyjnych dzielone były zgodnie z zasadami określonymi w art. 27 ust. 4 i 5 ustawy.

4. Skuteczność ściągalności alimentów od dłużników w skali kraju w okresie objętym kontrolą była na dobrym poziomie, jednakże systematycznie malała i wynosiła:

- w 2008 r. (od 1.08) – 53,55%;

- w 2009 r. – 22,41%;

- w 2010 r. (do 30.06.) – 15,65%.

5. Kontrola wykazała, że nie przestrzegano 30 dniowego terminu do załatwienia sprawy, określonego w art. 35 KPA. Opóźnienia w podejmowaniu działań wynosiły np:

1) w przypadku rozstrzygnięcia od 1 do 19 dni;

2) w przypadku wystąpienia do właściwego organu o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego od 5 do 58 dni;

3) w przypadku przekazania komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji do 29 dni;

4) w przypadku przekazania organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wszelkich posiadanych informacji istotnych dla skutecznej egzekucji od 5 do 153 dni;

5) w przypadku sporządzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego od 2 do 177 dni.

Przy opóźnieniach wymienionych w podpunkcie 1) Ośrodek informował wnioskodawców o ewentualnym załatwieniu sprawy w terminie dłuższym niż 30 dni i o przyczynach zwłoki (art. 36 § 1 i 2 KPA) ustnie, bez pisemnego potwierdzenia tego faktu przez osobę zainteresowaną.

6. Decyzje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego doręczano uprawnionym (licząc od dnia ich wydania) po upływie 1 do 29 dni. W 13 przypadkach dokumentacja nie zawierała dowodów doręczenia.

² Dz. U. Nr 78, poz. 469

7. W okresie świadczeniowym 2008/2009 w 4 przypadkach wypłacono świadczenie przed doręczeniem decyzji, co stanowiło naruszenie art. 110 KPA.

8. Właściwe organy egzekucyjne - komornicy w żadnym z badanych przypadków nie udzielili informacji o stanie egzekucji. Ośrodek nie domagał się spełnienia tego obowiązku.

9. Nie stwierdzono przypadków beczynności lub opieszałości komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne. Ośrodek nie podejmował działań w celu ustalenia efektywności działań organu egzekucyjnego.

10. Zastrzeżenia kontroli budził niewystarczający zakres współpracy oraz wymiany informacji pomiędzy Ośrodkiem a Starostwem Powiatowym we Włocławku i Powiatowym Urzędem Pracy we Włocławku.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy nie informował Ośrodka o podjęciu lub odmowie podjęcia zatrudnienia, podjęciu pracy zarobkowej, wykonywaniu prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, udziale w szkoleniach, stażach czy przygotowaniu zawodowym przez dłużników alimentacyjnych.

11. W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie korzystał z uprawnienia występowania do Starosty z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

12. W latach 2007-2010 (do 30.06.) Ośrodek złożył 31 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk, tj. uporczywe uchylanie się od wykonania ciężącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, w tym w 2009 r. – 14; w 2010 r. (do 30.06.) – 17, z tego Prokuratura wszczęła w 2009 r. 3 postępowania; w 2010 r. (do 30.06.) 1 postępowanie. Odmówiono wszczęcia dochodzenia lub umorzono 23 postępowania, w tym w 2009 r. - 7; w 2010 r. (do 30.06.) – 16 spraw. W przypadku odmówienia przez Prokuraturę wszczęcia dochodzenia lub umorzenia postępowania Ośrodek nie korzystał z prawa do zaskarżenia postanowień.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podejmowanie bez zbędnej zwłoki wszystkich działań w celu poprawy skuteczności egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wy-

konania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.